

ה'ג' נסח' מילון אונטולוגיות

בראש השנה באגריגטונו אום גידישן פאלם

אויפֿן שׂוֹזָעַל פּוֹן נְזִיעַם יָאָר חָבֶב אַיְיךְ אַ גְּרוֹזֶן זְכֻוָּת
אַיבְּעַרְצָוְשִׁיקְעַן, אֵין נְאָסָעַן פּוֹן סְדִינָה יִשְׂרָאֵל אָזָן אַיְרָה דְּעַגְּיוֹרְנוֹן,
חַארְצִיקָּעַ גְּרוֹזֶן אוֹ אַונְדְּזָעַרְעַע בְּרִיאָדָעָר יִידְעַן אֵין גָּאָר דָּעָר וּוּלְטָן.
אוּפְּרַשְׁטָמָן וּוְיִלְאָרְךְ אַיְיךְ סִימְבָּאָטִיכְלִיקְעַן אֵין אַיבְּעַרְצִיקָּעַן אֵין
גְּרוֹזָן צָו דָּוָד בְּזִיְגּוֹרְדִּיְוָן, וּוּלְכָעָר אָאתְ דְּעַמְּפִסְיָאָנִילָטָם פּוֹנָעָם
דְּעַבְּיִרְוָנוֹגָס-דְּרוֹדָעָר. טְמִיעַנְדִּיק אֵין דָעָר טְמִיעַץ פּוֹנָעָם קָאָסָעָם פָּאָר בְּאַנְיִילָן
די יִשְׂרָאֵלִיזְעַלְבְּשָׁטוּנְדִּיקִים אָזָן פְּאַרְטָעַטְמִיקָּעַן זַיְן, הָאָטָע עַד אַבְּיִינְגְּגָעָשְׁרִיבָן
אַ פְּרַעֲכִיקָּעַן קָאָפְּטָל אֵין דָעָר יִזְדִּישָׁר גַּעַשְׁיכְטָע אָזָן חָאָם גַּעַוּדוֹנָעָן זַיְן
אַנְאָרְקָעְזָעָג אָזָן פְּאַרְעָוָנוֹג פְּרָנָקָם יִזְדִּישָׁן פָּאָלָם.
סַיְן באָגְרִימְרוֹנָג אַיְזָן באַגְּלָאִיטָם פּוֹן אַ פְּרִיְיךְ צְוָלָאָבְּ דָעָם, זָוָאָם
איְגָעָם פְּאַרְגָּאַנְגָּעָעָם יָאָר חָבֶן סִיר וּוּיְיִטְעָר אַוְיִטְעַגְּנוֹמָעָן סָרָעָן
קְוָלִים-יִבְּרִידָעָר, זְוִיְּגָעָר זַיְךְ בְּאָסִיט צָו שָׁאָטָן אָזָן פְּאַלְשָׁטָאָרָקָן אַיְיִינִיקִים
אַנְוִוִּישָׁן בְּרִיאָדָעָר וּוּלְבָעָר קְרוֹסָעָן פּוֹן זַיְן פְּאַרְשִׁידְעָעָן גְּלוֹזָה לְעַנְדָעָר, צָו
אַנְטוֹוּיְקָלָעָן דָּאָמָּל לְאַנְדָּר אָזָן סְטָאָטִילִיזְרָעָן זַיְן וּוּרְדָּטָשָׁאָפָּטָן.

סידר האבן אכטווויקלט אינטנטווציעט פאר דערזיזונג, וויזנסנאטן
אוֹן קְוַלְטוֹר. סידר האבן זיך באומיט אוֹן פָּאָרְקָלְעַנְפָּרְן דעם נאך עקייפטירנדיקן
סְרֵחַ אֶזְוִישָׁן דֵי אַלְמַה-אַאיִיגְּגַעְזְּקַעְנָעָן אוֹן דֵי נְכִיעַ בְּאַרְגָּעָר. סידר האבן זוֹזִיטער
זְקֻבּוֹתַם אָוְנְדוּפָר לְפָבָן אֵין דַעַת רִיכְמָנוֹג פָּרָן שָׁאָן אַ דָּעַמְּאָרְדָּמִישָׁן רְקַעְזִישִׁים
פָּרָן גַּעֲרַעְבְּטִיקִיִּט, מִים וּזְעוּלָן *עַדְעָר בִּירְגָּעָר זָאָל טְמָלָצִירָן, סִימַט וּזְעוּלָן
יעַדְעָר יִיד זָאָל זִיךְ אַיְדָעַנְטִיפְּאַיְרָן אוֹן יִעַדְעָר סְעַנְשָׁה זָאָל רַעַמְפָּעָקְמִירָן.
דאַם אלְעַן האַבָּן סִידַר גַּעַטָּן אֵין עַנְגָּפָר דָּאָפְּעַרְאָגִיעַ מִים אָוְנוֹרְגָּעָלָע
ברִידָעָד אֵין דֵי גַּלוֹתְּיַלְעַנְדָעָר אוֹן סִימַט זַיְעָר אַיבְּעַרְגָּעַבְּעַנְדָעָר, סָאָטְעָרִיעְלָעָד
אוֹן גִּימְפִּיקְעָר הַילְּפָן. סִידַר וּזְעוּלָן סָאָן אלְעַן זְדוֹאָס סִידַר קָעָנָעָן, כְּדֵי זַוְּזִיטער
אוֹזִיפְּאַזְהָאַלְטָן דֵי דָאַזְיָקָע שְׂחַטָּהָם, זֵי אַזְּיַסְבָּרִיְּגַעְנָדָר אָוֹן פָּאָרְטִיפָּן.
די צְוָלִים, זְוָאָס קְזָעָעָן פָּרָן דֵי גַּזְיַמְּלַעְנָדָר, גַּזְיַמְּקָן זִיךְ אָוֹן
דָּעַרְוּזָאַרְטָק צְזַעְמָעָן סִימַט אָוְנָדוֹ דֵי עַלְיָהָה פָּרָן בִּרְיַדְעָד אָוֹן שְׂרוּפְּמָטָר פָּרָן
די פְּרִיאַע אָוֹן אַטְמָע לְעַנְדָעָר. יְשָׂרָאֵל זְוָאָרָט אָוְיָף דַעַם אַרְיִינְקָזָם פָּרָן יִגְדָּן
זְוָאָס זָאָלָן בְּרַעְנָגָעָן סִימַט זִיךְ וּוִיסָּן אָוֹן אַיבְּעַרְגָּעַבְּנִיקִיִּט, כְּדוֹ זִיכְיָה זָאָלָן
צְוָזָעָמָעָן סִימַט אָוְנָדוֹ בְּוִיעָן דֵי סְרִינָה אָוֹן פָּאָרְוּוֹיְקָלָעָבָן דֵי דָוְרוֹתְּיַלְאַגְּדָה
זַוְּזִיטָע.

דאם פאלק אין יאראל דעררווארט פון יען זיין איזמעטום, ער
אאל זיך באמיין או אנטוינקלען זיין פארביינדרונגען מיט דעד סדיינא,
או באזיבערן זיין קענטשאפט אין דעד בניגיטעל העברעהאישער שפראך
און צו פאָרטיטן זיין ווארלען אין דער גייטמיך-קולדזערעלער זרושא
פון די פֿרײַעֶרדִיךְ דּוֹרוֹת.

עם איז ציר אנטעכען או קאנסאטידן, או אין דעם אַפְלוּוּטְנְדִיךְ
יאָרָהָבָן ציר געמאָטָן או ווייטערדיין פֿאָרְשְׁרִיט אין אַרְכְּלְזָעָרָע פֿרְיַיְגְּטְלָעָכָע
פארביינדרונגען מיט די פֿאָלְקָעָר אין דער וועלט און אַזְּסְגָּעָרְבִּיטְמָעָרָת
זֵיַעַר שטיאָצָע פֿאָר אַרְנְזָעָר שְׁלָרְמְ-פֿאָלְפִּיךְ. ציר שאָן אם בְּזַי גָּאָר די¹
חִילָּפָן, זָאָס ציר חָבָן באָקוֹסְפָּן פון פֿרְיַיְגְּטְלָעָכָע פֿאָלְקָעָר אָונָן פון מעכְּטָשָׁן מיט
גּוֹסָן זְוִילָן אין אַסְטְּרָמָעָר.

דאם אַפְלוּטְנְדִיךְ יָאָרָהָבָן זיך אַוְיַיְן אַזְּסְגָּעָרְבִּיטְמָעָן מיט אַבעְרוּבָן
פון די באַזְּיַוְנָגָעָן צוֹווִישָׁן די גְּרוֹזְסְמָאָבָטָן. דאמ איז דער ערְשָׁטָעָר טְרִיכִים.
לאָמְצִיר האָפָן, או עַמְּ וּוּעָלָן קְרָמָעָן וּוּיְתְּמָעָרְדִּיךְ שְׂרִיכִים, וּוּעָלָעָן זְוּעָלָן
ברְעַנְגָּעָן גְּרַעְטָרָעָן באַזְּוָאִיךְ זְוָבָּגָּעָן אין דער גָּאנְצָעָר וּוּעָלָט אָונָן אַיְן אַרְנוֹעָר
אַפְּסְטוּרִימְטָן רְאִיאָן.

- ५ -

זום שלום וווקל איך דערטס נען דעם בעבענטשטיין אנדענץ פונעם צויזיגטן
ישראל-פֿרְעֹזִי דעַנְתֶּן, פונעם פאלקנס-בָּאַלְיָהֵטן צחָק בָּן צְבִּי זְבָלוֹנוֹ לְבָרְכָה, זִיְּן
טָנוֹת אַיְּזָן בְּפּוֹזָעָן אֲשׁוּקָרָעָר פָּאָרְלָוָסָט פָּאָר יִשְׂרָאֵל אָוָן פָּאָר דָּעָם וְאָגָּז יִיְדָנְטוֹם,
אַיְּךְ וְזִינְטוֹשׁ אַיְּךְ אַלְעָא אֲשָׁר פָּזָן פְּרִידְן אָוָן גְּלִיקָן, פָּזָן פָּאָרְשָׁטָאָרְקָטָעָר
יִיְדִּישָׁעָר אִיאָנִיקִיִּים אָזָן פָּרְוָכְטָבָאָרָעָר אָדְבָעָט לְטוֹבָה אָרְנְדָעָר בְּשָׁוּחָפּוֹחָדִיקָן וְרוּעָךְ.

לשנה טובה חכמבה!

לוי אשכול

ירושלים, ערב ראש השנה, תשב"ג